

1877

B1 3084

ΗΛΙΟΣ - ΠΟΛΕΜΗ
1877.688

2m. BILO
EBE $\approx \frac{1}{5}$

Jerusalem
Liberata

[Faint handwritten scribble]

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

582

ΤΟΥΡΚΟΥΑΤΟΥ ΤΑΣΣΟΥ

ΕΛΕΥΘΕΡΩΜΕΝΗ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

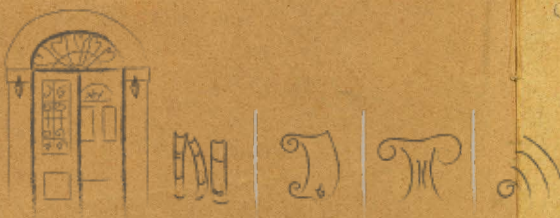
ΛΣΜΑ Γ.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

ΙΟΥΛΙΟΥ ΤΥΠΑΛΛΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ
 ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ
 Α1.Σ2.Φ8.0027

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ
 ΔΙΕΥΘΥΝΟΜΕΝΟΥ ΥΠΟ Σ. Π. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
 1877

ΤΟΡΚΟΥΑΤΟΥ ΤΑΣΣΟΥ

ΕΛΕΥΘΕΡΩΜΕΝΗ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

ΑΣΜΑ Γ'

- 1 Μὲ ταῖς δροσιαῖς ἐπρόβαινε ἡ αὐγὴ χαριτωμένη
Μὲ μύρια τῆς παράδεισος λουλούδια στολισμένη,
"Ὅταν μὲς τὸ στρατόπεδο π' ἀγρυπνο ἐτοιμαζότου
Βοή και ἀρμάτων ταραχὴ γύρω παντοῦ ἀπλωνότου
Καὶ μόλις ὄλο τῆς αὐγῆς ἐφάνηκε τ' ἀστέρι
Ἡ σάλπιγγες χαρούμενες ἀντήχησαν ἔς τ' ἀέρι.
- 2 Ὁ πολεμάρχος μὲ γλυκοὺς τρόπους τοὺς ὀδηγᾷ,
Πότε τοὺς βάνει χαλινὸ πότε τοὺς ἀκλουθᾷ
"Ἔργο πλεῖο δύσκολο, παρὰ κἀνεὶς νὰ σταματήση
Τὸ κῦμα ποῦ σηκώνεται τὸ βράχο νὰ κτυπήση,
Ἡ ἔς τὸν βορειὰ ν' ἀντισταθῆ ποῦ τὰ βουνὰ κλονίζει
Καὶ τὰ καράβια σύσσωμα ἔς τὴ θάλασσα βυθίζει.
Δὲν θέλει τὴν ὀλόθερμην ὀρμὴ τους νὰ βαστάξῃ,
Ἄλλ' ἐνωμένοι νὰ προβοῦν καὶ μὲ πολέμια τάξι.
- 3 "Ἐχει καθένας τους φτερά ἔς τὰ πόδια, ἔς τὴν καρδιά.
Τὸν κόπο δὲν αἰσθάνονται κ' ἐμπρὸς πετοῦν μὲ βία
Κη' ὅταν μὲ ἀκτῖνες φλογεραῖς ὁ ἥλιος ἀνεβαίνει
Καὶ τοὺς ἀγροὺς ἀνάβωντας χόρτα καὶ ἀνθοὺς ξεραίνει,
Ἴδου τὴν Ἱερουσαλήμ ξανοίγουν ἐμπροστά τους,
Ἴδου ἔς τὴν Ἱερουσαλήμ στρέφουν τὰ βλέμματά τους,
Τὴν χαιρετοῦν ὀλόχαροι, μὲ πόθο τὴν κυττάζουν
Καὶ μύρια στόματα μὲ μιᾶς «Ἱερουσαλήμ» φωνάζουν.
- 4 "Ἔτσι κ' οἱ αὐταὶς ποῦ στερηαῖς ἀγνώριστες γυρέβουν
Καὶ μέσα ἔς ἄγρια σκοτεινὰ πέλαγα ταξιδεύουν
Παλαίβοντες μὲ τὸ βορηὰ καὶ τὴν θαλασσοζάλη,
Ἄν ἔσφου ὁ τόπος ποῦ ζητοῦν ἀγνάντια τους προβάλλῃ,
Τὸν χαιρετοῦν, ὄλοι ἔς αὐτὸν μὲ τὴν καρδιά πετιῶνται,
Καὶ πλέον ταῖς ἔρημαις νυκτιαῖς, τοὺς κόπους δὲ θυμῶνται.

Ι Α Κ Ω Β Α Τ Ε Ι Ο Σ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΓΙΩΝ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΥΠΟΧΡΩΜΑΤΩΝ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

Ι Α Κ Ω Β Α Τ Ε Ι Ο Σ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΓΙΩΝ

5 Ἄλλ' ἡ χαρὰ ποῦ ἔλαμψε ἔς τῶν Χριστιανῶν τὰ στήθη
 Ἀγάλι' ἀγάλια ἐσδύστηκε κη' ἄλλο αἶσθημα ἐγεννήθη,
 Ἀγάπης, φόβου, σεβασμοῦ ποῦ ταῖς καρδιαῖς νικαίει
 Καί πλέον κἀνείς τὰ βλέμματα νὰ ὑψώσῃ δὲν τολμάει
 Ὅπου γιὰ ἡμᾶς ἓνας Θεὸς ἐγίνε μέγα θῦμα
 Κ' ἐθάφτη καὶ ὀλοζώντανος εὐγῆκε ἀπὸ τὸ μνήμα.

6 Στεναγμοὶ, λόγια θλιβερὰ καὶ παραπονεμένα,
 Σημεῖα χαρᾶς, καὶ δέησες, καὶ δάκρυα πικραμένα
 Γύρω παντοῦ σηκόνωνται καὶ δυνατὰ βουίζουν,
 Σὰν ὅταν μέσα ἔς τὰ κλαδιὰ οἱ ἄνεμοι σφυρίζουν,
 Ἢ ὅταν βράχους κ' ἐρημαῖς ἀκρογιαλιαῖς κτυπάει
 Ἢ θάλασσα καὶ ἀφρίζοντας βραχνόφωνα βογκάει.

7 Γυμνοὶ τὰ πόδια προχωροῦν ὄλοι μικροὶ μεγάλοι,
 Τὰ ὀλόχρυσα στολίσματα ἔγάνουν ἀπ' τὸ κεφάλι,
 Καὶ ἀπ' ταῖς καρδιαῖς τ' ἀκάθαρτα πάθη ποῦ ταῖς μολύνουν,
 Ταῖς ἀμαρτίαις ὁμολογοῦν καὶ δάκρυα πικρὰ χύνουν :

8 «Τὸ χῶμα ποῦ τὸ αἶμμά σου ἔβρεξε νὰ φιλήσω
 Χριστέ μου καὶ μὲ κλάυματα θερμὰ νὰ τὸ ποτίσω !
 Τί στέκεις παγωμένη μου καρδιά, καὶ σεῖς τί ἀργεῖτε
 Μάτια μου κακοῦροῦζικα δύο βρύσες νὰ γενῆτε ;
 Συντρίψου ἀχάριστη καρδιά ἔς τὸ κρῖμα βυθισμένη,
 Ἢ κλάψα ἀπαρηγόρητη κ' αἰώνια σὲ προσμένει ! »

9 Ἄλλ' ὁ σκοπὸς ὁποῦ ψηλὰ βρισκόμενος ἐθώρει
 Κ' ἐξάνοιγε ταῖς λαγκαδιαῖς τριγύρου καὶ τὰ ὄρη
 Βλέπει μακρὴν φοβερὴν μαυρίλλα νὰ σιμώνῃ
 Σὰ σύγνεφο ποῦ μέσα του φωτιαῖς καὶ λάμπες χώνει
 Ἐπειτα τ' ἄρματα θωρεῖ ὁποῦ τὸ φῶς φλογίζει,
 Καὶ τέλος ἀμετροὺς πεζοὺς κη' ἄλογα ξεχωρίζει :

10 Κ' εὐθὺς φωνάζει : « Ἀσκόνεται πολλὴ μαυρίλλα πέρα,
 Ὡ, πῶς ἀπλώνεται γοργὰ καὶ λάμπει ἔς τὸν ἀέρα !
 Νὰ, μᾶς ἐπλάκωσαν ἐχθροὶ, φθάνουν. Ἐτοιμασθῆτε,
 Ἀδράξτε' ὄλοι τ' ἄρματα, ἔς τοὺς τοίχους ἀναιεῖθε ! »
 Σέρνει βαρύτερη φωνὴ καὶ λέει. « Καιρὸς δε μένει,
 Συμμαζωχθῆτε γλίγωρα, τρέξετε ἄρματαμένοι.
 Νὰ ἐφθασαν' ὁ κορνιακτὸς ἀπλώνει, πλησιάζει
 Καὶ σὰν κατάχνια τρομερὴ τὸν οὐρανὸ σκεπάζει ! »

11 Γέροι, γυναῖκες, καὶ παιδιὰ ποῦ δύναμι δὲν ἔχουν,
 Γιὰ νὰ σωθοῦν ὀλότρεμοὶ μὲς' τὰ τζαμιά τους τρέχουν

Οἱ ἄνδρες ὄλοι τ' ἄρματα φουκτόνουν, καὶ πηγαίνουν
 Πολλοὶ ἔς ταῖς πύλαις, καὶ πολλοὶ ἔς τοὺς τοίχους ἀναιετοῦν.
 Ὁ βασιλεὺς ἀκούραστος τρέχει παντοῦ, θαρρύνει
 Πολεμιστὰδες καὶ ἀρχηγούς, ταῖς προσταγαῖς του δίνει,
 Καὶ ἀφοῦ τὰ πάντα ἐπρόβλεψε σὲ ψηλὸν πύργου ἀνέβη
 Ποῦ σὲ δύο πύλκας μεταξὺ τῆ χώρα προστατεύει,
 Ὅθεν, ἔς τὴ μέση τοῦ στρατοῦ ἔβρισκόμενος ἐθώρει
 Ἀπὸ μακριὰ ταῖς λαγκαδιαῖς, τὰ πλάγια καὶ τὰ ὄρη.
 Τὴν Ἐρμινίαν ἐκεῖ καλεῖ, τὴν εὐμορρη Ἐρμινία.
 Ἀφοῦ τὴν Ἀντιόχεια, ἰδική της βασιλεία
 Τῶν Χριστιανῶν ἐνίκησαν τ' ἄρματα, καὶ ἔς τὴ μάχη
 Ἔχασε τὸν πατέρα της κ' ἔμεινε αὐτὴ μονάχη,
 Τὴν ὀρφανοῦλα ὁ βασιλεὺς ἐπῆρε ἔς τὴν αὐλή του,
 Μὲ ἀγάπη τὴν ἀνάθρεψε, τὴν εἶχε σὰν παιδί του.

13 Εὐγῆκε ὡστόσο ἡ φοβερὴ Κλορίνδα ν' ἀπαντήσῃ
 Τοὺς Χριστιανούς ποῦ ἐσίμωναν, τὸν πόλεμο ν' ἀρχίσῃ
 Ἐμπρὸς ἀπ' ὄλους ἔτραχε, κη' ὁ Ἀργάντης εἰς μίαν χῶσι
 Κρυμμένος ἦτον, ἔτοιμος βοήθεια νὰ τῆς δώσῃ.
 Ἢ κόρη ἀνάθει ταῖς καρδιαῖς ὄλων ὀλόγουρά της
 Μὲ γενναίους λόγους, καὶ μ' αὐτὴ τὴν ἀφοβὴ θωρεῖ της.
 Τοὺς λέει : « Μὲ κατορθώματα ἀνήκουστης ἀνδρείας
 Πρέπει νὰ θεμελιώσωμε τὴν τύχη τῆς Ἀσίας. »

14 Κ' ἐνῶ ἔμιλει, ἀγνάντια της, ὄχι μακριὰ ξανοίγει
 Μεγάλον τάγμα Χριστιανῶν ποῦ εὐγῆκε ἔς τὸ κυνήγι.
 Ἀπὸ τὰ πλούσια ἐγύριζε σιμωντινὰ λιβάδια
 Εἰς τὸν στρατὸν γεννήματα φέρωντας καὶ κοπάδια.
 Ῥίχνεται ἡ κόρη ἐπάνω τους, καὶ κατ' αὐτῆς ὀρμάει
 Ὁ στρατηγὸς τοὺς, ποῦ θωρεῖ πόσον αὐτὴ τολμάει
 Γάρδος καλεῖται, φοβερὸς πολεμιστῆς ἐγένη,
 Ἀλλὰ δὲν ἔχει δύναμι ν' ἀντισταθῇ ἔς ἐκείνη,

15 Καὶ μὲ τὸ πρῶτον κτύπημα κάτου ἔπεσε ἔς τὸ χῶμα
 Κ' εἶδαν τὰ δύο στρατεύματα τὸ ματωμένο σῶμα.
 Τὰ πλήθη τῶν ἀγαρηνῶν χαρούμενα φωνάζουν,
 Γιατί καλὸν προμήνημα τῆς νίκης τὸ λογιάζουν.
 Κατὰ τῶν ἄλλων εἴννεται μὲ τ' ἄλογο ποῦ ἀφρίζει
 Ἢ κόρη καὶ τὸ χερί της ἀμετρα χέριμα ἀξίζει.
 Τὰ βήματά της ἀκλουθοῦν μὲ θάρρος οἱ ἰδιοὶ της
 Ἐστὸ δρόμο ποῦ τοὺς ἀνοιξε τ' ἀνίκητο σπαθὶ της.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥ

16 Οί Χριστιανοί τὰ λάφυρα ποῦ ἐπῆραν τῆς ἀρήνου
 Καὶ ἀγάλι ἀγάλι τακτικὰ πισωπατοῦν καὶ κλίνουν,
 Ὡστε ποῦ συμμαζώνονται ἔς ἐνὸς βουνοῦ τῆ ῥάχη,
 Ὅπου ἤμποροῦν καλλίτερα ν' ἀντισταθοῦν ἔς τὴ μάχη.
 Τότε, καθὼς ὁ κεραυνὸς πέφτει ἀπ' τὰ νέφη κάτου
 Ὁ ἀνδρεῖος Ταγκρέδης ὤρμησε μ' ὄλο τὸ στρατεύμα του.

17 Μὲ τόσο θάρρος τὸ σπαθὶ βαστάει, μὲ τόση χάρι,
 Μὲ τόσην τόλμη προχωρεῖ τῶμορφο παλληκάρι,
 Ὡστε ψηλάθε ὁ βασιλιᾶς κυττῶντάς τον θαυμάζει,
 Ὅτ' εἶν' ὁ πρῶτος μεταξὺ τῶν ἐκλεκτῶν λογιᾶζει,
 Καὶ λέει τῆς κόρης π' ἄρχισε νὰ χάνη τὴ μιλιά της,
 Τόσο κτυποῦσε δυνατὰ ἔς τὸ στῆθος ἡ καρδιά της :

18 «Σὺ ἐγνώρισες τοὺς Χριστιανούς, ποῖος εἶναι, ἴπες μου, ὁ νέος
 Αὐτὸς ποῦ τόσο τολμηρὸς φαίνεται καὶ γενναῖος ; »
 Βαστᾷ ἡ κόρη μετὰ βιάς τὰ δάκρυα καὶ τὴ θλίψη,
 Ἄλλὰ τὴ λαύρα τῆς καρδιάς δὲν ἤμπορεῖ νὰ κρύψη.

19 Μὲ λόγους μίσους προσπαθεῖ τὸ τρυφερὸ κορσίσι
 Ἄλλο πολὺ γλυκότερο αἶσθημα νὰ σκεπάσῃ,
 Κη' « Ὅϊμένα, τ' ἀποκρίνεται, καὶ πῶς νὰ μὴ γνωρίζω
 Αὐτὸν ποῦ μ' ἐκατήντησε ἔς τὰ ξένα νὰ γυρίζω ;
 Ποτὲ νὰ μ' εἶχε τὸν ἰδῶ καθὼς συχνὰ τὸν εἶδα
 Φόνους νὰ σπέρνῃ κ' αἵματα τὴ μαύρη μου πατρίδα »
 Ὡ! πόσον ἄσπλαχνα κτυπᾷ, καὶ τὴν πληγὴ ποῦ κἀνει
 Οὔτε βοήθεια μαγικὴ γιάτρευει, οὔτε βοτάνι.

20 Ὁ ἀνδρεῖος Ταγκρέδης εἶν' αὐτός. Διατὶ ἄλυσσωμένος
 Δὲν βρίσκεται ἔς τὰ χέρια μου ἔς ἐμένα ὑποταγμένος !
 Καὶ ζωντανὸν τὸν ἤθελα τοὺς πόνους νὰ ἐγδικήσω
 Ποῦ μ' ἔδωσε, καὶ τῆς ψυχῆς τὴ φλόγα νὰ δροσίσω ! »
 Ἐτσ' εἶπε ἀναστενάζοντας, κη' ὅποιος τὴν ἀγρυκοῦσε
 Τ' ἀμφίβουλα τὰ λόγια τῆς ἀλλοιώτικα ἴνοῦσε.

21 Ὡστόσο τρέχει ἡ φοβερὴ Κλορίνδα ν' ἀπαντήσῃ
 Τὸν νέον Ταγκρέδῃ πῶρχεται μ' αὐτὸν νὰ πολεμήσῃ.
 Μ' ὀργὴ ἐκτύπησαν κ' οἱ δυὸ ἔς τῆς κεφαλῆς τὰ μέση
 Καὶ συντριμμένα σίδηρα ἐσκόρπισαν ἔς τὸ ἄσφι.
 Ἄλλ' αὐτὸς τόσο δυνατὰ ἐκτύπησε τὴν νέα
 Ὅπου μακριὰ τῆς ἔρριψε τὴν περικεφαλαῖα,
 Κ' ἐνέρερα κυματίζοντας τὰ ὀλόχρυσα μαλλιὰ τῆς
 Ἐλαμψε ἔς τὸ στρατόπεδο σὰν ἥλιος ἡ εὐμορφιά τῆς.

22 Σπιθοβολοῦν τὰ μάτια τῆς ἀπὸ θυμὸ ἀναμμένα,
 Ἄλλὰ καὶ μέσα ἔς τὸ θυμὸ γλυκὰ χαριτωμένα.
 «Τί συλλογιέσαι ; τί κυττᾷς ; ποῦ μὲ τὸν νοῦ γυρίζεις ;
 Τ' ἀγαπημένο πρόσωπο, Ταγκρέδη, δὲν γνωρίζεις ;
 Ἄυτὴ εἶν' ἡ κόρη π' ἀγαπᾷς, τὴν εἶδες νὰ δροσίση
 Τὸ φλογισμένο μέτωπο ἔς τὴν κρυσταλένια βρῦσι».

23 Ἄυτός, ποῦ τὴν ἀρματωσιὰ καὶ τὴν ζωγραφισμένη
 Ἄσπινδα τότ' ἐγνώρισε, σὰν πεθαμμένος μένει.
 Ὅπως καλλίτερα ἴμπορεῖ σκεπάζει τὸ κεφάλι
 Καὶ ἀπάνου του μὲ τὸ σπαθὶ ρίχνεται ἡ κόρη πάλι.
 Ὁ νέος τραδιέται, στρέφεται γοργὰ καὶ ἀλλοῦ ξαμῶνει
 Ἄλλους τ' ἀνδρῖκιο χέρι του ρίκτηι καὶ θανατώνει,
 Ἄλλὰ ξεφεύγει τὴν ὀρμὴ τῆς κόρης, ποῦ τὸν κράζει
 Στὴν μάχη φοβερίζοντας, καὶ, Στάσου, τοῦ φωνάζει.

24 Τὸν φθάνει, ἀλλὰ τοὺς κτύπους τῆς ἐκεῖνος δὲν ψηφάει,
 Κη' ὄχι τὴν κόψι τοῦ σπαθιοῦ, τὰ μάτια τῆς κυττάει,
 Καὶ λέει : «Τ' ἄπονα χέρια τῆς ποτὲ δὲ μὲ λαθῶνουν,
 Τὰ κάλλη τοῦ προσώπου τῆς αὐτὰ μὲ θανατώνουν.»

25 Ἄν ἀπ' αὐτὴ τὴν ἄσπλαχνη τίποτε δὲν ἐλπίζει,
 Νὰ τῆς εἰπῇ τοὺς πόθους τοῦ τέλους ἀποφασίζει.
 Τῆς λέγει : «Μῖσος τρομερὸ τρέφεις γιὰ μὲ ἔς τὸ στῆθος.
 Ἄν μὲ θωρῆς μόνον ἐχθρὸν μέσα σὲ τόσα πλῆθος
 Ἐλα παράμερα λοιπὸν οἱ δυὸ νὰ κτυπηθοῦμε
 Καὶ ποῖος ἀξίζει ἔς τ' ἄρματα περσότερο νὰ ἰδοῦμε».

26 Τὴν πρότασί του δέχεται καὶ δὲν φροντίζ' ἡ νέα
 Ἄν τρέχῃ κίνδυνο χωρὶς τὴν περικεφαλαῖα
 Κ' εὐθὺς κινοῦν ἡ κορασιὰ κη' ὁ νέος ὁ ἐρωτευμένος
 Αὐτὴ μὲ τόλμη φοβερὴ κ' ἐκεῖνος τρομασμένος.
 «Στάσου, τῆς λέγει, τὸ σπαθὶ ἄς βάλωμε ἔς τὴ θήκη
 Ὡστε νὰποφασίσωμε τῆς μάχης τὴ συνθήκη.»

27 Ἐτσ' εἶπε κ' ἐσταμάτησε· πλέον τολμηρὸς ἐρίνη
 Γιατὶ τὸ πάθος τὸν κεντᾷ καὶ δύναμι τοῦ δίνει.
 «Ἐσὺ τὸ αἷμά μου διψᾷς, τῆς λέγει, νὰ, ἐγδικήσου
 Βγάλε τούτη τὴν ἄχαρη καρδιά ποῦ ναι ἰδική σου.
 Ἴσου τὸ θώρακα πετῶ, καὶ ἀκίνητος ἐμπρός σου
 Ὀλόγωγο τὸ στῆθος μου προσφέρω ἔς τὸ θυμὸ σου ! »
 Κ' ἐνῶ τὸν πόνο τῆς καρδιάς θέλει νὰ ξεθυμάνῃ
 Μὲ μιᾶς ἐχθρῶν καὶ Χριστιανῶν πλῆθος μεγάλου φθάνει.

28
 ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥ

- 29 Οί πρώτοι από τους δεύτερους με όρμη κυνηγημένοι
Για φόβο ή για στρατήγημα έφευγαν τρομασμένοι.
Θωρώντας ένας Χριστιανός τὰ δλόχρυσα μαλλιὰ της
Π' όλα λυτὰ έκυμάτιζαν εις τήν άρματωσιά της,
'Οπίσω της έπέρασε και ασκόνοντας τὸ χέρι
"Ασπλαγχνα τήν εκτύπησε 'ς τῆς κεφαλῆς τὰ μέρη.
Σέρνει ὁ Ταγκρέδης μιὰ φωνή, και ὀρμώντας έμπροστά του
Με τὸ σπαθί του έπρόλαβε τὸν κτύπο τοῦ θανάτου,
30 Ποῦ τὸ λαιμὸ τῆς έγγιξε 'ς τοῦ θώρακος τὸ δέμα
Και τὰ ξανθὰ της τὰ μαλλιὰ έβδάντισε τὸ αἷμα,
Κη' όλα εκοκίνησαν καθὼς χρυσάφι κοκκινίζει
"Όταν τεχνίτης με λαμπρὰ ρουμπίνια τὸ στολίζει.
Βλέπει τῆς κόρης τήν πληγὴν ὁ νέος άνδρειωμένος
Κ' έπάνου 'ς τὸν σκληρόκαρδο χύνεται θυμωμένος.
31 Χωρὶς ὀπίσω νὰ στραφῆ ρίχνεται τοῦτος πέρα,
Κατόπι ὁ άλλος, και πετοῦν σὰ βέλη 'ς τὸν αέρα.
'Η κόρη δὲν ήθέλησε νὰ τοὺς ακολουθήση,
Και τοὺς 'δικούς της 'πώφευγαν έτρεξε ν' απαντήση.
Δείχνει τὸ πρόσωπο, κτυπᾷ, φεύγει, γυρίζει πάλι,
'Εμπρός, ὀπίσω ρίχνεται σὲ μιὰ μεριά και 'ς άλλη!
32 'Ετς' εις μεγάλη λαγκαδιὰ ταῦρος άγριωμένος
Ποῦ τρέχει ἀπ' αναρίθμητα σκυλιὰ κυνηγημένος,
"Αν στρέψη και τὰ κέρατα τοὺς δείξει σταματᾶίνουν
"Αν φύγη τολμηρότερα κατόπι του πηγαίνουν.
'Η κόρη τήν ασπίδα της φεύγοντας αναβάζει
Και τήν γυμνή της κεφαλὴ ὀπίσωθε σκεπάζει.
Καθὼς ὅταν 'ς τ' ἀράπικο παιγίδι αὐτοὶ ποῦ τρέχουν
Σκεπάζονται, και φεύγοντες νὰ φυλακτοῦν προσέχουν.
33 'Όστόσο τοῦτοι φεύγοντες, κ' εκείνοι κυνηγῶντες
Σιμὰ 'ς τὰ τείχη τὰ ψηλὰ έφθασαν πολερῶντες,
"Όταν με μιὰς οἱ άγαρρηνοὶ βαρυὰ φωνή σηκώνουν,
Γυρίζουν, και πισώπλατα τοὺς Χριστιανούς λαβώνουν.
Κη' ὁ 'Αργάντης καταβαίνωντας ἀπὸ τὰ ὄρη κάτου
34 Προβαίνει ξάφνου άγνάντια τους μ' ὄλο τὸ στρατεύμα του,
Κ' εμπρός ἀπ' ὄλους έρχεται' πρώτη κτυπιὰ τοῦ δίνει
"Αλογο και πολεμιστὴ κάτου νεκροὺς αφήνει.
Κη' άλλους έσκότωσε πολλούς, αλλά 'ς τ' άνδρικό χέρι
Συντρίφθη τὸ κοντάρι του κ' έσκόρπισε 'ς τ' αέρι.

- Φουκτώνει τότε τὸ σπαθὶ κη' ὅπου μ' αὐτὸ ξαμώσει
"Απονα ρίκτει κατὰ γῆς, λαβώνει ἀν δὲν σκοτώση.
35 'Η άνδρεία Κλορίνδα δεύτερη δὲν έμεινε 'ς τήν μάχη,
Και τὸν 'Αρδέλιο έσκότωσε με μιὰ κτυπιὰ μονάχη.
Γέρος αὐτός, και ἀδάμαστος ήτον 'ς τὰ γερατιά του,
'Αλλ' οὔτ' ή άνδρεία τὸν έπωσε, οὔτε τὰ δυὸ παιδιὰ του.
'Ο πρώτος τους ὁ "Αλικανδρος πολὺ βαρυὰ έπληγώθη,
Και ὁ Πολυφέρνης μεταβιάς παλεύοντας έσώθη.
36 'Αλλ' ὁ Ταγκρέδης ποῦ θωρεὶ ἀδύνατο νὰ φθάση
Αὐτὸν ποῦ μ' ἄλογο γοργὸ τὸν εἶχε ξαπεράσει,
Κυττάζει ὀπίσω και πολὺ βλέπει προχωρημένους
Τοὺς ἐδικούς του ἀπ' ἄμετρος έχθροὺς τριγυρισμένους.
Και στρέφει εὐθύς εις τήν στιγμὴν ποῦ ένώθηκε μ' εκείνους
Τὸ τάγμα ποῦ 'ναι πάντοτε τὸ πρώτο 'ς τοὺς κινδύνους,
37 Τὸ τάγμα τοῦ περιφήμου Δουδώνη, ποῦ βραβεῖον
"Εχει παντοῦ τὸν θρίαμβον, τὸ τάγμα τῶν άνδρειῶν.
Και ὁ 'Ρινάλδος τολμηρὸς πολεμιστῆς, γενναῖος,
'Απ' ὄλους δυνατώτερος, ἀπ' ὄλους πλεόν ὠραῖος
'Εμπρός ἀπ' ὄλαις ταῖς γραμμαῖς τόσο γοργὰ πετοῦσε
Ποῦ 'ς τήν ὀρμη, τὸν άνεμο, τήν άστραπὴν ένικῶσε.
'Η 'Ερμινία μόλις θωρεὶ 'ς τὴ γλανὴ σημαία
Τ' αετοῦ τὰ κάτχαπρα φτερὰ, στρέφει 'ς τὸν βασιλεῖα
'Όπου τὸν νέο πολεμιστὴ με θαυμασμὸ κυττάζει,
Και, ἀ'Ιδου, τοῦ λέγει, ὁ άνίκητος ποῦ κάθε άνδρεῖον δαμάζει.
'Ακόμη μέσα 'ς τὸν άνθὸ τῆς νεότης και 'ς τὴ χάρι
'Ο πρώτος εἶναι 'ς τὸ σπαθὶ, ὁ πρώτος 'ς τὸ κοντάρι.
Κη' ἀν άλλους έξή σάν αὐτὸν εἶχαν οἱ έχθροὶ μαζῆ τους
Ναι, ήθελ' εἶναι σήμεραν ὄλ' ή Συρία 'δική τους,
Καθὼς τὰ τόσα κη' ἄμετρα βασιλεία ποῦ κυττάει
'Ο ήλιος και προβαίνοντας τὰ πρωτοχαιρετάει.
Και ὁ Νεῖλος ἀνωφέλευτα γι' αὐτοὺς ήθελε κρύψει
Τήν μυστικὴ του κεφαλὴ μέσ' τ' οὐρανοῦ τὰ ὕψη.
39 'Ρινάλδος ὀνομάζεται, και οἱ πύργαι, 'ς τήν ὀργή του
Πλειὸ ἀπὸ πολέμια μηχανὴ τρέμουν τὴ δυνάμὶ του.
Γύρισε τώρα, κύτταξε 'ς τὸ μέρος ποῦ ἀντικρύζει
Αὐτὸν ποῦ χρυσοπράσινη άρματωσιά στολίζει.
Εἶν' ὁ Δουδώνης, ὀδηγεὶ τὸ τάγμα ποῦ σιμώνει,
Και άγκαλὰ γέρος, φοβερὸ εἶν' τὸ σπαθὶ ποῦ ζώνει.

- 40 Αὐτὸς ὁ μεγαλόσωμος κατάμαυρα ἵντυμένοι
 Εἶν' ὁ Γερνάνδος, Νορβηγὸς πρίγκιπας ἀνδρειωμένος,
 Ἄλλ' ὑπερήφανος πολὺ, καὶ ἡ τόση ἀγερωχίᾳ
 Τῶν ἔργων τῆς ἀνδρείας του μικραίνει τὴν ἀξία.
 Ἐκεῖν' οἱ δυὸ ποῦ προχωροῦν τόσο στενὰ ἐνωμένοι
 Μὲ κάτασπρα στολίσματα, καὶ κάτασπρα ἵντυμένοι,
 Εἶν' ἐν' ἀνδρόγυνο πιστὸ, Ὀδοάδος καὶ Γυλδίππη·
 Δύναμις, χάρις, εὐμορφιά, τίποτε δὲν τοὺς λείπει.»
- 41 Κ' ἐνῶ ἠμιλοῦσαν ἔβλεπαν ἔς τοὺς τοίχους ἀποκάτου
 Ἐδῶ κ' ἐκεῖ σὰν κεραυνοὺς τοὺς κτύπους τοῦ θανάτου.
 Γιατί ὁ Ταγκρέδης ποῦ μαζῆ με τὸν Ῥινάλδο ὠρμήσαν
 Τὸν κύκλο τῶν Ἀγαρηνῶν ὅλο με μιὰ ἐσκορήσαν,
 Καὶ φθάνοντας ἐκεῖ γοργὰ τὸ τάγμα τοῦ Δουδῶνη
 Ἔγινε ἡ μάχη πλειὸ φρικτὴ κ' ἐπλήθαιναν οἱ φόνοι.
 Κη' ὁ Ἀργάντης, ὁ ὑπερήφανος Ἀργάντης, δὲν βαστάει
 Τοῦ νέου Ῥινάλδου τὴν ὀρμὴν, ποῦ κάτου τὸν πετάει·
- 42 Κη' ἄβλαβος ἴσως ν' ἀσκωθῆ δὲν ἤθελε ἠμπορέσει
 Ἄν τοῦ Ῥινάλδου τ' ἄλογο ἔς τὴν γῆν δὲν εἶχε πέσει,
 Καὶ τὸ ποδάρι πέφτοντας τοῦ ἐπλάκωσεν εἰς τρόπο
 Ποῦ δὲν ἐλευθερώθηκε χωρὶς μεγάλον κόπο.
 Οἱ Ἀγαρηνοὶ γιὰ νὰ σωθοῦν κατὰ τὴ χώρα τρέχουν·
 Ἡ ἀνδρεία Κλορίνδα, καὶ μ' αὐτὴν ὁ Ἀργάντης, μόνου ἀντέχουν
- 43 Εἰς τὴν ὀρμὴν ποῦ ὀπίσω τοὺς ὡσὰν πλημμύρα αὐξένοι
 Στέκουν ἀσάλευτοι, κτυποῦν οἱ δυὸ μαζῆ ἐνωμένοι.
 Ἄλλ' ὁ Δουδῶνης τοὺς ἐχθροὺς ποῦ φεύγουν κυνηγάει
 Καὶ τοῦ Τιγρᾶνη μιὰ σπαθιά τόσο βαρὺ κτυπάει
 Ὅπου μὲ μιᾶς τὸν ἔρριψε χωρὶς κεφάλι κάτου·
- 44 Τὸν Ἀλμαζάρ δὲν ὠφελεῖ ἡ πλοῦσι' ἀρματωσιά του,
 Οὔτε τὸν ἄμοιρο Κορδᾶν ἡ περιεφραλαία
 Ποῦ τῶζονε τὴν κεφαλὴν, τόσο λαμπρὴ καὶ ὠραία.
 Ἐστὴν ῥάχη πισωκέφαλα τέτοια πληγὴ τοὺς κάνει
 Ποῦ τὸ σπαθί ἔς τὸ πρόσωπο ἔς τὸ στήθος τοὺς ἐφάνη.
 Καὶ ἀκούραστο τὸ χέρι του τοὺς κτύπους δευτεράνει,
 Τὸν Ἀμουράτ, τὸν Ἀλμανζόρ, τὸν Μεχεμέτ σκοτώνει·
 Κη' αὐτὸς ὁ Ἀργάντης δὲν ἔχει βῆμα νὰ προχωρήσῃ
 Γιατί φοβᾶται ὀπίσω του τέτοιον ἐχθρὸν ν' ἀφήσῃ.
- 45 Αἰσθάνεται μὲς' τὴν καρδιά φλόγα θυμοῦ ἀναμμένη,
 Καὶ πότε ἐμπρὸς ἀργοπατεῖ, καὶ πότε σταματαίνει.

- Ἄλλ' ὁ Δουδῶνης τοὺς ἐχθροὺς ποῦ φεύγουν κυνηγάει
 Καὶ τοῦ Τιγρᾶνη μιὰ σπαθιά τόσο βαρὺ κτυπάει
 Ὅπου μὲ μιᾶς τὸν ἔρριψε χωρὶς κεφάλι κάτου·
- 46 Μὲ βία τ' ἀνοίγει τρεῖς φοραὶς γιὰ ν' ἀποχαιρετήσῃ
 Τὸ γλυκὸ φῶς τοῦ ἡλίου προτοῦ τὸν κόσμον ἀφήσῃ.
 Ἐστὰ χέρια ἀντιστυλώνεται ν' ἀσκώσῃ τὸ κεφάλι,
 Καὶ ξαναπέφτει κατὰ γῆς χωρὶς ἠμιλία νὰ βγάλῃ.
 Σκεπάζει μαῦρο σύγγεφο τὰ ἄμματα τὰ στυμένα,
 Καὶ ἀπλώνονται τὰ μέλη του ψυχρὰ καὶ νεκρωμένα.
 Τὸ ματωμένο λείψανον ὁ Ἀργάντης δὲν κυττάζει,
 Φεύγει, καὶ τρέχοντας με ὀρμὴ ἔς τοὺς Χριστιανοὺς φωνάζει :
- 47 «Τὸ σπαθί τοῦτο, στρατηγοί, ποῦ βλέπετ' ἐμπροστὰ σας
 Ἐχθὲς τὸ ἔλαβα, λαμπρὸ δῶρο τοῦ βασιλιᾶ σας.
 Πέτε του πόσο δυνατὴ ἐδείχθηκε ἡ βαφὴ του,
 Πῶς τὸ μεταχειρίστηκα γιὰ νὰ χαρῆ ἡ ψυχὴ του·
 Καὶ ὅτι γλίγωρα κη' αὐτὸς θέλει τὸ δοκιμάσει,
 Κη' ἂν φύγῃ ἀλλοῦ, τὸ χέρι μου παντοῦ θέλει τὸν φθάσει.»
- 48 Τοῦτα τὰ λόγια ταῖς καρδιαῖς τῶν Χριστιανῶν ἀνάβουν
 Κη' ὅλοι πετιῶνται ἀπάνω του ἐγδίκησι νὰ λάβουν·
 Ἄλλ' αὐτὸς ἔφυγε γοργὰ, καὶ με τὸ στρατεύμα του
 Ὅλοι ἐνωμένοι ἐσώθησαν ἔς τοὺς τοίχους ἀποκάτου.
- 49 Ψηλάθε τότε νὰ κτυποῦν ὅλοι με μιᾶς ἀρχίζον,
 Σωρὸς ἡ πέτρες ῥοβολοῦν, βέλη παντοῦ σφυρίζον.
 Οἱ Χριστιανοὶ τὸν κίνδυνον βλέπουν καὶ σταματαίνουν,
 Οἱ ἐχθροὶ δὲ χάνουν μιὰ στιγμὴν καὶ μὲς' τὴν χώρα μπαίνουν.
 Ἄλλ' ὁ Ῥινάλδος ὅπου ἀργὰ τὸ πόδι του ἐδυνήθη
 Νὰ ἐλευθερώσῃ ἀπ' τ' ἄλογο, ἐκεῖ μ' ὀρμὴν ἐχῆθη.
- 50 Τοῦ ἀνδρείου Δουδῶνη τὸν φονεὴ ἤθελε ν' ἀπαντήσῃ
 Νὰ κάμῃ ἐγδίκησι φρικτὴν, τὸ αἷμά του νὰ χύσῃ·
 Στους ἐδικούς του ἐφώναξε με ὀργήν: «Τί καρτερεῖτε;
 Τοῦ στρατηγοῦ τὸν θάνατον γιατί δὲν ἐγδικεῖτε;
 Δὲν ἀγρυπνεῖτε; ἐγδίκησι τὸ αἷμά του φωνάζει,
 Καὶ τῆς ψυχῆς σας τὴν ὀργὴν τοῖχος λεπτὸς δαμάζει;
 Κη' ἂν ἴτον σιδερόκτιστος ἡ κόψι τοῦ σπαθιοῦ σας
 Θὰ φθάσῃ σὰν τὴν ἀστραπὴν μὲς' τὴν φωλιά τοῦ ἐχθροῦ σας.
 Λοιπὸν ὀρμήσετε!» Κ' ἐμπρὸς ἀπ' ὅλους τοὺς κινάει,
 Λιθάρια, βέλη, σίδηρα, τίποτε δὲν ψηφάει.

- 52 Σειδώντας μ' ὀργή τήν κεφαλή, τὸ πρόσωπο σηκώνει
 Τόσο ἄφοβα καὶ τολμηρὰ, ποῦ ταῖς καρδιαῖς παγώνει
 Καὶ αὐτῶν ποῦ μέσ' τῆ δυνατῆ χώρα κατακλεισμένοι
 Τὸν φοβερὸ πολεμιστὴ κυττάζουν τρομασμένοι.
 Κ' ἐνῶ αὐτὸς ἄλλους κεντᾷ καὶ ἄλλους φοβερίζει
 Φθάνει ἕνας ποῦ τὸ κίνημα τ' ἀστόχαστο ἐμποδίζει.
 Εἶν' ὁ Σεγέρος, τοῦ ἀρχηγοῦ πιστὸς ἀποσταλμένος
 Ταῖς προσταγαῖς του νὰ ἐκτελῇ μὲ θάρρος μαθημένος.
- 53 Τὴν τόλμη τους κατηγορεῖ τοὺς λέγει: «Τραβηχθῆτε,
 Τόπος, δὲν εἶναι καὶ καιρὸς ποιοὶ εἶσθε νὰ δειχθῆτε.»
 Μένει ὁ Ῥινάλδος σιωπηλὸς καὶ κρύβει τὸ θυμὸ του,
 Ἄλλὰ τῆ λαύρα τῆς ψυχῆς δείχνει τὸ πρόσωπό του.
- 54 Στρέφουν ὀπίσω οἱ Χριστιανοὶ ὅλοι μαζῆ, μὲ τᾶξι,
 Καὶ δὲν τολμᾶει ἕς τὸ δρόμο τους κἀνεὶς νὰ τοὺς πειράξῃ.
 Τὸ τάγμα τοῦ περιφήμου Δουδῶνη νὰ τιμήσῃ
 Τὸ λείψανό του ἐκίνησε, νὰ τ' ἀποχαιρετήσῃ.
 Σηκώνουν φίλοι τῆς καρδιάς τὸ ματωμένο σῶμα
 Καὶ τ' ἀπηθάνουν σπλαχνικὰ ἕς τὸ νεκρικὸ του στρῶμα.
 Ὅστοςτο ἀπ' ἔρημη κορφή ὁ στρατηγὸς κυττάζει
 Τὴν χώρα, καὶ τὴν θέσι τῆς μὲ προσοχὴ ἐξετάζει.
- 55 Εἶναι ἡ θεία χώρα μεταξὺ σὲ δυὸ βουνὰ μέγало
 Τὸ ἕνα καὶ ἕψηλότερο, ἀγνάντια του τὸ ἄλλο.
 Μία ληγκαδιὰ ποῦ ἀπλώνεται καταμεσῆς τὴν σχίζει
 Κ' ἐν' ἀπὸ τ' ἄλλο σύρριζα τὰ δυὸ βουνὰ χωρίζει.
 Στὰ τρία πλευρὰ τῆς ἔξωθε δύσθετος εἶν' ὁ τόπος
 Τὸ τέταρτο ἀναιθαινεται καὶ δὲν γρυκιέται ὁ κόπος.
 Ἄλλ' ἕνα περιτείχισμα ἕψηλότατο φυλάει
 Τὸ χαμηλότερο πλευρὸ ποῦ τὸν βορηᾶ κυττάει.
- 56 Ἡ χώρα μέσθ' ὀροσειαῖς βρύσας καὶ λίμναις ἔχει,
 Καὶ εἰς μέρη διάφορα δοχοὺς γιὰ τὸ νερὸ ποῦ βρέχει.
 Ἄλλὰ ξερὸς ὀλόγυμος κάμπος τὴν περιζώνει
 Ὅπου νερὸ δὲ φαίνεται, χόρτο δὲν ξεφυτρώνει.
 Μόνον ἐκεῖθε μακριὰ ὡς ἔζη μίλια, κάπου
 Λόγγος φρικτὸς, φαρμακερὸς ἀπλώνει τὰ κλαδιὰ του.
- 57 Ἀπ' ὅθεν τῆς γλυκιᾶς αὐγῆς ἡ ἀκτῖνες φωτοδρέχουν
 Τοῦ Ἰορδάνη τὰ νερὰ εὐωδιασμένα τρέχουν.
 Στὴν δύσιν ἡ ἀκρογιαλιάς τῆς μεσογείου, κατόπι
 Τῆς Σκυμαρείας εἰς τὸ βορηὰ καὶ τῆς Βεθὲλ οἱ τόποι,

- Ὅπου εἶχαν εἰδῶλα χρυσᾶ, καὶ ἀπὸ τὰ νότια μέρη
 Ἡ θεία Βηθλεὲμ ποῦ ἐδέχθηκε τῶν οὐρανῶν τ' ἀστέρι.
- 58 Ἐνῶ ψηλάθε ὁ στρατηγὸς τῆς χώρας ἐκυττοῦσε
 Τὴν θέσι καὶ τοὺς διάφορους πύργους, κ' ἐμελετοῦσε
 Ἀπὸ ποῦ μέρος ἔπρεπε μὲ τὸν στρατὸν νὰ ὀρμήσῃ
 Γιὰ νὰ ἔμπορῃ εὐκολώτερα τοὺς τοίχους νὰ κυπητήσῃ,
 Ἡ Ἑρμινία τὸν ζᾶνοιζε κ' εἶπε τοῦ βασιλέως:
 «Εἶν' ὁ ἀρχηγὸς τῶν Χριστιανῶν ἐκεῖνος ὁ γενναῖος
 Ποῦ μὲ ἔπαρσι βασιλικὴ καὶ πορφυροντυμένος
 Νὰ βαστάῃ σκῆπτρο καὶ σπαθὶ φαίνεται γεννημένος.
- 59 Μὰ τὴν ἀλήθεια ἄν αὐτὸν κἀνενας δὲ γνωρίζει
 Πῶς τοὺς λαοὺς νὰ κυβερνᾷ, καὶ πῶς νὰ τοὺς ὀρίζῃ.
 Πολεμιστὴς καὶ στρατηγὸς, ἡ πολεμᾷ ἡ προστάζει.
 Ἐνας δὲν εἶναι μεταξὺ σὲ τόσους νὰ τοῦ μοιάζει.
 Ὁ Ῥαϊμόνδος μοναχὸς ἕς τοῦ λόγου τὴν ἀξία,
 Κη' ὁ ἀνδρείος Ῥινάλδος καὶ ὁ γνωστὸς Ταγμαδέης ἕς τὴν ἀνδρεία,
 Ὅταν ὀρμουῖν ἀτρόμακτα ἕς τὴ μέση τῶν κινδύνων,
 Ἴσως εἰς μέρος ἡμποροῦν νὰ συγχιθοῦν μ' ἐκεῖνον».
- 60 Τῆς ἀποκρίθῃ ὁ βασιλεὺς: «Εἰς τὴν Γαλλίαν τὸν εἶδα
 Ὅταν ὡς πρέσβυ τῆς ἐκεῖ μ' ἔστειλεν ἡ πατρίδα.
 Ἔνα κονταροκτύπημα πολέμησε μὲ χάρι,
 Κ' ἦτον ἀκόμη νιούτζικο καὶ ἀγένειο παλληκᾶρι'
 Ἄλλ' ἡ ὄψι του, τὰ ἔργα του, τὰ μάτια ποῦ μιλοῦσαν
 Τ' ἤθελε γίνεῖ ἕναν καιρὸ, οἰμένα, ἐπρομηνοῦσαν
 Ἀληθινὸ προμῆνυμα!» Γιὰ μιὰ στιγμὴ σιγάει,
- 61 Κλίνει τὰ μάτια, κ' ἔπειτα τὰ ὑψώνει καὶ κυττάει.
 «Ποῖος εἶναι, πέσμου, ὁ δεῦτερος ποῦ βρίσκεται σιμὰ του
 Καὶ πορφυρένια σὰν αὐτὸν ἔχει τὴ φορεσιά του;
 Ἔστὸ ἀνάστημα μικρότερος ἀλλὰ πολὺ τοῦ μοιάζει.»
 Κ' ἡ κόρη πάντοτ' ἔτοιμη ἕς ὅτι τὴν ἐξετάζει,
 «Ὁ Βαλδουῖνος εἶν' αὐτὸς, τοῦ λέγει, καὶ ἀδελφὸ του
 Τὸν δείχνουν πλέον τὰ ἔργα του παρὰ τὸ πρόσωπό του.
- 62 Κ' ἐκεῖνος ὁποῦ φαίνεται σὰν συμβουλαῖς νὰ δίνῃ,
 Καὶ στέκει ἕς τ' ἄλλο πλάγι του μὲ τόση ἐμπιστοσύνη;
 Εἶν' ὁ Ῥαϊμόνδος καὶ γι' αὐτὸν σ' εἶχα μιλήσει πάλι'
 Γεγοντὰς πολυμηχανὸς μὲ φρόνησι μεγάλη'
 Καὶ δὲν ἤξεύρει ἐδῶ κἀνεὶς, ἡ Γάλλος ἡ Λατῖνος
 Πολέμικα στρατηγήματα νὰ ὀρίσκῃ σὰν ἐκεῖνος.

63 Ὁ ἄλλος πῶχει ὀλόχρυση τὴν περικεφαλαία
 εἶν' ὁ Γουλλιέλμος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἁγγλου βασιλέα.
 Μαζῆ του ὁ Γέλφος σὰν αὐτὸν καὶ τοῦτος ἀνδρειωμένος,
 Μεγάλος εἰς τὴν γέννησι, ἔς τὰ πλούτη ἀναθρεμμένος·
 Κ' εὐκολα τὸν ἐγνώρισά μέσα σὲ τόσο πλῆθος
 Ἄπο τοὺς ὤμους τοὺς χονδροὺς καὶ ἀπὸ τὸ μέγα στῆθος.
 Ἄλλὰ μ' ἐκείνους δὲν θωρῶ τὸν Βοεμόνδο μόνον,
 Αὐτὸν ὁποῦ μ' ὀρφάνεψε καὶ μ' ἀρπάξε τὸν θρόνον.»

64 Ἐνῷ μιλοῦν ὁ βασιλιάς κ' ἡ κόρη ἡ πικραμένη
 Ὁ στρατηγὸς ταῖς προσταγαῖς νὰ δώσῃ καταβαίνει·
 Θωρεῖ τὴν χώρα δυνατὴ, κη' ἀπαρτη τὴν νομίζει
 Ἄπο τὸ μέρος ποῦ ἕψηλός βράχος τὴν τριγυρίζει,
 Κη' ἀντίκρυα ἔς τὴ βορεινὴ θύρα ἔς τὸ σιάδι κάτω
 Ἄπλωσε μέρος τοῦ στρατοῦ μὲ τὰ σκηνώματά του,
 Κ' ἐπρόσταξ' ὅλους τοὺς λοιποὺς ἐμπρὸς νὰ προχωρήσουν
 Ἔως εἰς τὸ κάστρο τ' ἀκρινὸ κ' ἐκεῖ νὰ σταματήσουν.

65 Ἄλλ' ὁ στρατὸς ποῦ ἔμελλε τοὺς τοίχους νὰ κτυπήσῃ
 Τὸ τρίτο μόλις ἤμπορεῖ τῆς χώρας ν' ἀποκλείσῃ·
 Καὶ ὁ στρατηγὸς μὴ θέλοντας ἐλεύθεροι νὰ μείνουν
 Οἱ δρόμοι ἀπ' ὅθεν ἤμποροῦν βοήθεια νὰ τοὺς δύνουν,
 Πολεμιστᾶδες δυνατοὺς ἔς ὅλα τὰ μέρη βάνει,
 Ἔστα ὄρη, ἔς τὰ περὶ χώρα καὶ κάθε διάβα πιάνει.

66 Προστάζει τὰ σκηνώματα γύρω νὰ περιφράξουν,
 Εἰς τοὺς ἐχθροὺς προχώματα καὶ λάκκους ν' ἀντιτάξουν.
 Καὶ ἀφοῦ τὰ πάντα πρόβλεψε, νὰ ξανακίῃ τὸ σῶμα
 Τοῦ ἀνδρείου Δουδῶνη ἐπιθυμεῖ πρὶν καταβῆ ἔς τὸ χῶμα.
 Βρίσκει τὸν ἄξιον στρατηγὸ ἔς τὴν κλίνη τοῦ θανάτου,
 Κη' ἄμετρο πλῆθος Χριστιανῶν ποῦ κλαίουν ὀλόγυρά του.

67 Τὸ μέγα νεκροκρέββατο εἶχαν ἐτοιμασμένο
 Οἱ ἐμπιστεμένοι φίλοι του, καὶ πλούσια στολισμένο.
 Ὅταν ἐπρόβαλ' ὁ ἀρχηγὸς κρότος βαρὺς ἐγένη,
 Καὶ ἔς τὸν ἀέρα ἀντήχησαν τὰ κλάυματα καὶ οἱ θρήνοι.
 Ἄλλὰ ἔς τὰ βάθη τῆς καρδιάς αὐτὸς τὴν λύπη χώνει,
 Ἔς τὸ ματωμένο λείψανο τὰ μάτια προσηλώνει·
 Συλλογισμένος, σιωπηλὸς μένει, καὶ τέλος λέει:
 «Ὅχι, δὲν πρέπει ἀνδρεία ψυχὴ ὁ κόσμος νὰ σὲ κλαίῃ»
 Ἄν ἐδῶ ἐπέθανες, ἀλλοῦ ἀθάνατος θὰ γίνης
 Κ' ἐδῶ ἔς τὴν γῆν τὴ δόξα σου καὶ τὸ κορμὶ σου ἀφίνεις.

69 Ὅσῶν στρατιώτης τοῦ Χριστοῦ ἔζησες καὶ πεθαίνεις,
 Καὶ τώρα πλούσι' ἀνταμοιβῆ ἔς τὸν οὐρανὸ λαβαίνεις.
 Δὲν κλαῖμ' ἐμεῖς τὴν τύχη σου, ἀλλὰ τὴν ἐδικὴ μας,
 Γιατί μ' ἐσένα ἐχάσαμε τὴν πρώτη δύναμί μας.
 Ἄλλ' ἂν αὐτὸς, ποῦ Θάνατον ὁ κόσμος ὀνομάζει
 Ἐδῶ ἔς τὴν γῆν μία πρόσκαιρη βοήθεια μᾶς ἀρπάξει,
 Τώρα ἤμπορεῖς οὐράνια βοήθεια νὰ μᾶς δώσῃς,
 Καὶ ἔς τοῦ Θεοῦ ἔρισκόμενος τὸ πλάγι νὰ μᾶς σώσῃς.
 Δέξου ταῖς δέησες ταῖς θερμαῖς, τὰ δάκρυα μας λυπήσου,
 Τοὺς Χριστιανούς νὰ ἴσπλαγγισθῇ ἔς τὸν Ὑψιστον δεήσου,
 Γίνου τῆς νίκης ἄγγελος, κη' ὅλο τὸ στράτευμά σου
 Τὸν θρίαμβον ἐορτάζοντας θὰ ὑμνήσῃ τ' ὄνομά σου! »

70 Ὅστος ἡ νύχτα σκοτεινὴ ἔς τὴν γῆν κατέβη πάλι
 Ἐγνοῖες νὰ θάψῃ καὶ καῦμούς ἔς τοῦ ὕπνου τὴν ἀγαλίη.
 Ἄλλ' ὁ ἀρχηγὸς ποῦ ἀδύνατο νομίζει νὰ ἐπιτύχῃ
 Νὰ ρίξῃ χωρὶς μηχαναῖς θεμελιωμένα τεῖχη,
 Μόνος του μέσα ἔς τὴν ἐρμιὰ τῆς νύχτας ἀγρυπνάζει,
 Καὶ νὰ ἔβρῃ ξύλα, κη' ἄρματα νὰ πλάσῃ μελετάει.

72 Εὐγῆκε μὲ τὸ χάραμμα προτοῦ νὰ ξημερώσῃ
 Τοῦ φίλου του τὸν ὕστερο χαιρετισμὸ νὰ δώσῃ.
 Εἶχαν ἔς τὴν ρίζα ἐνὸς βουνοῦ τὸ μνημεῖον ἐτοιμασμένο
 Μὲ κυπαρίσσι εὐώδιαστο ἰπιτήδεια καμωμένο.
 Μεγάλον φοινικόδενδρον γύρω τὸν τόπον ἰσκιάζει
 Καὶ τὴν ταφὴν τοῦ ἀθάνατου πολεμιστῆ σκεπάζει·
 Πλῆθος ἱερεῖς δακρῦζοντες τὸν τάφον περιζώνουν
 Καὶ δέησες ὀλόθερμαις εἰς τὸν Θεὸν ὑψώνουν.

73 Ἐκρέμασαν ἀνάμεσα ἔς τοῦ δένδρου τὰ κλωνάρια
 Σημαίαις ποῦ ἐπῆρε τῶν ἐχθρῶν, καὶ ἀσπίδες καὶ κοντάρια·
 Μὲ τὸν ἴδικόν του θώρακα καὶ τὴν ἀρματωσιά του
 Τὸν κορμὸ γύρω ἐσκέπασαν, κ' ἔγραψαν ἀποκάτου:
 «Ἐδῶ κοιμᾶται ὁ φοβερὸς Δουδῶνης. Σταματήσατε
 Διαβάτες, καὶ τὸν ἔνδοξον πολεμιστῆ τιμῆσατε.»

74 Ὁ ἀρχιστράτηγος ἀφοῦ κατέβασαν ἔς τὸ μνημεῖον
 Τὸ ματωμένο λείψανον, ἀλλοῦ στρέφει τὸ βῆμα,
 Κεῖνος τοῦ εὐθὺς τῶν ξυλουργῶν ὅλο τὸ σῶμα κράζει,
 Νὰ φέρῃ χωρὶς ἐργητὰ ἔς τὸ δάσος τὸ προστάζει,
 Ἄπο ἐλλεκτὸ καὶ δυνατὸ τάγμα συνοδευμένο.
 Τὸ δάσος ποῦ ἔναι μεταξὺ ἔς ταῖς λαγκαδιαῖς κρυμμένο

ΙΑΚΩΒΑΚΕΙΜΕΝΟΣ
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΟΝ
 ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

Ἐς τοὺς Γάλλους ἐφάνέρωσεν ἕνας ἀπ' τὴν Συρία·

Ἐκεῖ νὰ κόψουν ἔδραμαν πολεμικὰ ἐργαλεῖα.

75

Ἐνας τὸν ἄλλον μὲ θερμὰ λόγια παρακινᾷ,

Καὶ τὸ πελέκυ ἀδιάκοπα κόβει, ἔς τὴν γῆν πετάει.

Πέφτουν ἢ ἀθάναταις βαγιαῖς, τὰ φουντωτὰ περνάρια

Οἱ πλάτανοι μὲ τὰ βαρεῖα καὶ τολμηρὰ κλωνάρια·

Ἡ πεύκαις, ἡ ἀγριόφραξαις, τὸ ἔρμι κυπαρίσσι,

Καὶ ἡ φτελιὰ ὅπου ποθεῖ τὸ κλῆμα ν' ἀκουμπήσει.

76

Ἄλλοι κτυποῦν τὴ σμιλακιά, τὸ δρυ' ἔγκρεμίζουν ἄλλοι

Ποῦ μὲ τὰ χιόνια ἐπάλαιψε καὶ τὴν ἀνεμοζάλη.

Μέσα ἔς τοῦ κέδρου τὸν κορμὸ τ' ἀγριο πριόνι τρίζει,

Καὶ δένδρα γλυκοθώρητα κ' εὐωδιασμένα σχίζει.

Γρυκοῦν τοὺς κτύπους, τ' ἄρματα, ἔς τὸ δάσος φωλιασμένα

Τ' ἀγρια θερία καὶ τὰ πουλιὰ, καὶ φεύγουν τρομασμένα.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ